

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. Annatæ igitur antiquiores sunt ævo Ioannis XXII. qui eas amplificavit, & modum earum immutavit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

lucto, proprij gradus periculo subiacebit. Et qui ordinatus est, nihil ex hac ordinatione vel promotione, quae est pro negotiatione facta, proficiat, sed sit alienus à dignitate vel sollicitudine quam pecuniis quaesivit. Si qui verò mediator tam turpibus & nefandis datis extiterit, siquidem Clericus fuerit, deponatur; si verò laicus, aut monachus, anathematizetur. *Item in eisdem decretis*: Si quis per pecuniam hanc obtineat dignitatem, deiciatur & ipse & ordinator ejus, & à communione modis omnibus abscindatur, sicut Simon magus à Petro. Verum etiam propter illam pessimam emptionem Hierosolyma capta est: quia ipsi Sacerdotes iniqui, qui debuerant esse observatores legis & predicatorum, ipsi primi facti fuerant praevicinatores. Denique irriverentiam sibi quoddam ingenium, ut persuaderent filiis Israël de longinquo venientibus ut victimas secum non deferrent, sed munera; offerentibusque sibi non, sicut praeceptum erat à Domino, immolabant, sed ad hoc sibi reservabant ut aliis atque aliis venderent, & ad hoc sibi precium muneris multiplicarent. Nam idem Dominus & Salvator noster Iesus Christus non per Prophetas, neque per Apostolos, aut per doctores aliquos, sed per seipsum flagellos de funiculis fecit, & ejecit omnes de templo, boves quoque, & oves, & nummulariorum effudit eas. & mensas nummulariorum subvertit, & his qui columbas vendebant dixit: Auferite ista hinc, & nolite facere domum patris mei domum negotiationis. Domus autem à Salomone ita condita fuerat, ut domus Dei vocaretur, sicutque, sicut ipse sapientissimus Rex *. Sed domus negotiationis facta est, quando in ea boves & oves & columbae vendebantur. Unde nos, carissimi fratres & dilectissimi filij, sollicitè vigilare oportet, qui pastorem curam in nostris ovibus exercendam suscepimus, ne eas lupinis dentibus lacerandas tradamus, & ad ultimum nosmetipsi, qui pastores vocamur, in die tremendi examinis apud pium & benignum iudicem lupi rapaces inveniamur. Pro quibus vestram sanctam fraternitatem rogando, obsecrando, monendo, & arguendo mandamus ut omni occasione postposita, diligenti studio & maxima sollicitudine ea qua vobis agenda transmissimus implere studeatis. Nam si quislibet Presbyterorum aut Diaconorum gratis donum Spiritus sancti ab Archiepiscopo sive à Metropolitaniano suo accipere non potuerit, studeat venire ad sanctam matrem Romanam Ecclesiam catholicam atque apostolicam, & in eadem episcopalem benedictionem recipiat sine omni simoniaca heresi. Is autem qui ordinatus fuerit sine expletio, neque exaltus, aut petitus, post acceptas chartas & Pallium offerre aliquid cuilibet ex clero gratia tantummodo causa voluerit, hoc accipi nullo modo prohibemus: quia ejus oblatio nullam culpa maculam ingerit qua ex accipientis ambitu non processit. Quicumque de sanctis ordinibus hanc nostram viderit epistolam, & verba vel exempla sanctorum parum non observaverit, sciat se non esse connumeratum inter discipulos Domini & Salvatoris nostri Iesu Christi, sed damnatum inter impios, & inter eos qui dixerunt Domino Deo: Recede à nobis, scientiam viarum tuarum nolumus. Hi verò qui legitime illam custodierint, & pio intuitu observaverint, recipiant partem cum Abraham, Isaac, & Jacob, in regno caelorum, una cum eodem Domino & Salvatore nostro Iesu Christo, qui nunc & semper vivit & regnat Deus in cuncta secula seculorum.

Hanc itaque nostram epistolam jubemus atque praecipimus ut per manus carissimi confratris nostri Al-

ronis Episcopi cunctis aliis Archiepiscopis & Episcopis deponatur, ut idem ipse per suum laborem & certamen dignam exinde mercedem recipiat & fructum asferat in penitentia.

CAPVT XI

Synopsis.

- I. Annate igitur antiquiores sunt aeo Ioannis XXII. qui eas amplificavit, & modum earum immutavit.
- II. Successores eius legem Annatarum sanciverunt esse perpetuam. Porro ab iis est ad Beneficia electiva.
- III. Discrimen inter Annatas Beneficiorum electivorum & non electivorum. Bonifacius VIII. edixit ne quis Episcoporum aut Abbatum ullam muneris sui partem attingeret, donec Bullas accepisset.
- IV. Ecclesia Gallicana capiti adversus has novitates mutire sub Carolo V. Rege, qui remedium adhibere edicto tentavit.
- V. Validius tamen remedium adhibendum fuit sub Carolo VI. qui vetuit ne deinceps in regno fierent exactiones Annatarum & minorum servitorum.
- VI. Ea controversia agitata à Deputatis Nationis Gallicanae in Concilio Constantiensi, sed irrito conatu.
- VII. Quo factum est ut in conventu habito in Parlamento Parisiensi an. 1417. recitatis his quae Constantia acta fuerant, renovata sint superiores Regis constitutiones, earumque executio imperata.
- VIII. Quod confirmatum est à Carolo VII. adjectis penis adversus rebelles.
- IX. Tandem illi contentioni finis impastus est in Concilio Basileensi. Confirmationes electionum gratis concedendas decernit, & Annatas abolet.
- X. Eugenium IV. rogat per Legatos ut his decretis consentiat. Ioannis de Bachensein oratio plena dignitatis; quam Antonius, Rota Auditor, callidè elusit.
- XI. Decretum Basileense adversus Annatas amplexa est Ecclesia Gallicana. Tum edita Sanctio Pragmatica.
- XII. Licet autem in Concordatis per consequentiam necessariam rescissa sit prohibitio solvendi Annatas, earum solutioni Princeps non consentit conceptis verbis.
- XIII. Titulus tamen xli. Concordatorum favore videtur Annatarum exactioni. Attamen validum hinc relum peti potest adversus Annatas.

I. Hæc est vera origo Annatarum, & quoad rem ipsam, & quoad nomen. Unde patet eas antiquiores esse ætate Ioannis XXII. Equidem pontifex ille eas amplificavit, & sub alio nomine quam consecrationum recepit. Nam prisca Annate ab iis solummodo exigebantur qui consecrationis munus in urbe Roma accipiebant. Quod in Episcopis provincialium procul distitarum tunc tantum eveniebat quando eorum electiones illic contestabantur. ob quod electus cogebatur eò proficisci ut jus

Episcopi

Gregorio

Episcopi

Gregorio

Chilii

Chilii

suum prosequeretur, quo fiebat ut ibidem consecraretur. Sanè si de Metropolitanis Italiae agebatur, necessarium erat eos Romam ire, ubi confirmari debebant aut ordinari. At Ioannes XXII. novum tributi genus invenit, quod *Annata* vocatum est, exigendum ex omnibus Beneficiis non electivis, ad subveniendum necessitatibus Ecclesiae Romanae, atque ob eam causam reservavit usque ad triennium fructus omnium praebendarum, Ecclesiarum parochialium, & Capellarum, quae intra illud temporis spatium vacarent, ut pater ex eius constitutione extravaganti.

II. Successores eius Annatarum legem conservarunt, perpetuamque esse sanciverunt; hoc addito, ut tributum illud exigere-tur ab episcopatibus & monasteriis, non se-cus ac ab aliis Beneficiis. Vnde factum est ut Beneficia electiva, quibus jugum hoc Annatarum à Ioanne XXII. impositum non fuerat, quòd Taxatio Cancellariae locum teneret valoris antiquarum Annatarum quae ex Beneficiis illis percipiebantur, novo hoc tributo oppressa sint.

III. Illud tamen discrimen intercedebat, quòd fructus aliorum Beneficiorum vacan-tium exigebantur per Collectores à sede apostolica deputatos, & servitia episcopa-tuum & monasteriorum Romae in pecunia numerata solvebantur, aut sub obligatione & hypotheca omnium bonorum mobilium & immobilium Ecclesiae quam provisi facie-bant Camerariis Papae, sub poena excommu-nicationis *late sententia*. Ita enim eos agere necessitas praecipiebat, quòd eis literae apo-stolicae non antè tribuerentur quam solutio facta esset, aut obligatio concessa. Magni porro momenti erat haec Bullarum retentio ob Constitutionem Bonifacii VIII. qui edi-xit ne quis Episcoporum, tametsi consecra-tus, aut Abbatum, tametsi benedictus, ul-lam muneris sui partem attingeret, donec Bullas accepisset. Emolumenta porro quae ex his iuribus proveniebant multum aucta sunt ope reservationum generalium omnium Ecclesiarum cathedralium & monasterio-rum, quarum provisiio sedi apostolicae refer-vata est.

IV. Clerus Nationis Gallicanae, Ger-manicae, Hispanicae, & Anglicae impatien-ter ferebat has novitates. Sed praeter ceteris Galliam opprimebant huiusmodi exactio-nes, ob immensum Beneficiorum ejus nu-merum; quae tandem, post devoratam mul-ta patientia longam malorum seriem, mo-vere coepit lacertos sub Karolo V. Rege. Subsidio fuit caput quintum Pragmaticae sanctionis beati Ludovici editae anno

MCCCLXVIII. quo omnes Romanae Curiae exactiones ex redditibus Beneficiorum pro-hibentur, nisi Regis & Ecclesiae Gallicanae consensus accedat. Prima igitur libertatis adipiscendae spes affulsit sub Karolo V. qui turbatis rebus mederi tentavit anno MCCCLXXXV. edicto publico. Procurator regius majestati ejus suggestit Collectores apostolicos recipere fructus & redditus primi anni omnium Beneficiorum Galliae, sive per obitum vacarent, sive per resignationem, permutationem, aut alio quovis modo, ne-que rationem ab illis ullam haberi juris Re-galiae aut praesentationis ad Regem perti-nentis, sive ad alium Patronum laicum. Ka-rolus igitur ex sententia Magni sui Consilij praecipit Praeposito Parisiensi, Seneschallis & Ballivis, ut provisos ad praesentationem Regis aut aliorum Patronorum laicorum frui facerent fructibus suorum Beneficiorum, neve paterentur molestiam eis quovis praetextu exhiberi à Collectoribus.

V. Validius tamen remedium adhiberi necesse fuit anno MCCCCVI. die XVIII. Februarij. Clerus enim Gallicanus Parisiis auctoritate regia congregatus in modum Concilij, apud Regem disseruit de variis exactionibus quae mandato Summi Pontificis fiebant; cujus auctoritas à Christo insti-tuta fuerat ad aedificationem Ecclesiae, non autem ad destructionem. Potestatem ejus his limitibus circumscriptam, ut jus suum cui-que tribuere teneatur, ac iustum iudicium judicare. Vnde porro illi auctoritas clero tributa imperandi, cui Dominus pacendum & erudiendum gregem commisit? Annon & terrenis lucris inhiare permisit? Inter has autem exactiones commemorant Annatas, sive redditus primi anni omnium Beneficio-rum exigi; Annatas porro magnarum digni-tatum dividi inter Papam & collegium Car-dinalium. Non sufficere tamen eam Anna-tam, sed aliam quoque taxationem institu-tam esse, quae vulgò *minuta servitia* dicitur, pro familiaribus & domesticis Papae. Adigi omnes Episcopos ad solutionem horum ser-vitiorum, retentione Bullarum: sine quibus administrari episcopatus non poterat. Emp-tionem id Beneficij prorsus videri. At Ka-rolus perpensens regiam potestatem ad hoc esse institutam ut Ecclesiae patrocinium sus-cipiat, regnum porro caeleste attolli oportet-estris, quoties Ecclesiae destructores pro-feruntur auctoritate Principum, canones statuere ut auxilium Regis impleretur cum sublimiores Ecclesiae personae peccant in commoda publica, sanctos praeterea docto-res docere Papae obediendum non esse in iis quae manifestè perturbant ordinem eccle-

Cap. Canonum
I. De prob. &
dignit. in Extr.
commun.

Vide Respons.
Nationis Gallicae
factam Constantiae
cap. 13, tit. 22.
I. libere. Eccles.
Gallicae.

Edict. Injuncta.
de Elect.

Tit. 22. Libert.
Eccles. Gallicae. 7.